Slovenská rektorská konferencia si pripomína 25. rokov od založenia

25. novembra 2017 uplynulo 25 rokov od založenia Slovenskej rektorskej konferencie, ktorá je dnes jednou z troch reprezentácií vysokých škôl a ktorá združuje rektorky a rektorov vysokých škôl vymenovaných prezidentom Slovenskej republiky. Pri tejto príležitosti sa 18. decembra 2017 vo Vígľaši konalo slávnostné zasadnutie Slovenskej rektorskej konferencie za účasti predsedu výboru pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport Národnej rady SR Ľubomíra Petráka a štátnej tajomníčky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR Oľgy Nachtmanovej.

Fotografia č. 1 - Otvorenie slávnostného zhromaždenia pri príležitosti 25. výročia založenia Slovenskej rektorskej konferencie – prezident SRK Rudolf Kropil (autor: V. Veverka).

Slovenská rektorská konferencia reprezentuje vysoké školy, ktoré sú podľa slovenskej legislatívy vrcholné vzdelávacie, vedecké a umelecké ustanovizne. Vznikla transformáciou Slovenskej sekcie Klubu rektorov českých a slovenských vysokých škôl 25. novembra 1992. Prvým prezidentom Slovenskej rektorskej konferencie alebo aj Konferencie rektorov slovenských vysokých škôl bol rektor Univerzity Komenského v Bratislave profesor Juraj Švec. Slovenská rektorská konferencia sa inštitucionalizovala ako občianske združenie v roku 1997, kedy boli schválené prvé stanovy SRK jej plénom a potvrdené Ministerstvom vnútra SR. Podľa stanov bola strategickým cieľom SRK koordinácia a podpora činnosti rektorov slovenských vysokých škôl v záujme utvárania vysokoškolskej politiky. V roku 2002 zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách zmenil postavenie SRK, ktorú zaradil k reprezentáciám slovenských vysokých škôl, čo bolo rektormi vnímané ako oficiálne uznanie dôležitosti SRK. Slovenská rektorská konferencia ako orgán reprezentácie vysokých škôl schvaľuje alebo sa vyjadruje k návrhom, ktoré jej predkladá ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Fotografia č. 2 - Príhovor Ľubomíra Petráka, predsedu výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport (autor V. Veverka).

V priebehu rokov sa strategický cieľ SRK nezmenil, menila sa však členská základňa. V priebehu 25 rokov stáli na čele Slovenskej rektorskej konferencie desiati prezidenti - profesor Juraj Švec, profesor Štefan Šľachta, profesor Juraj Stern, profesor Igor Hudoba, profesor Miloš Somora, profesor Milan Dado, profesor Juraj Sinay, profesor Vladimír Báleš, profesor Libor Vozár a v súčasnosti je ním profesor Rudolf Kropil.

Fotografia č. 3 - Príhovor štátnej tajomníčky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR Oľgy Nachtmannovej (autor: V. Veverka)

V pléne Slovenskej rektorskej konferencie pôsobilo 131 rektoriek a rektorov – významné osobnosti slovenského akademického života, vedy, kultúry a umenia. Za uvedené obdobie sa členovia Slovenskej rektorskej konferencie stretli na viac ako 100 zasadnutiach a podujatiach, ako boli aj konferencie a semináre. SRK okrem iného realizovala projekt inštitucionálneho hodnotenia vysokých škôl na Slovensku v spolupráci s EUA. V roku 2005 sa členovia SRK prihlásili k princípom Európskej charty výskumných pracovníkov a Kódexu správania pre nábor výskumných pracovníkov. SRK sa počas svojej existencie spojila s podnikateľskou sférou pri udeľovaní ceny Werner von Siemens Excellence Award, s Ľudovou bankou, a. s. udeľovala Grand Prix za vzdelanosť a od roku 2012 udeľuje Cenu SRK za umenie.

Fotografia č. 4 – Účastníci slávnostného zhromaždenia na zámku vo Vígľaši (autor: V. Veverka)

Dňa 19. decembra 2017 sa konalo rozšírené zasadnutie Prezídia Slovenskej rektorskej konferencie, ktoré sa venovalo aktuálnym otázkam vo vysokom školstve na Slovensku a prijalo stanovisko:

1. SRK konštatovala, že návrh rozpočtu na verejné vysoké školy na rok 2018 je nedostatočný, nevytvára podmienky pre rozvoj vysokého školstva na Slovensku, zabezpečenie konkurencieschopnosti slovenských vysokých škôl v strednej Európe a zamedzenie odchodu vysokoškolákov do zahraničia, predovšetkým do Českej republiky.
2. Slovenská rektorská konferencia považuje súčasný model financovania verejného vysokého školstva za prekonaný. Žiada, aby diskusia o návrhu metodiky rozpisu dotácií s orgánmi reprezentácie vysokých škôl začala v prvej polovici budúceho roka. Návrh metodiky rozpisu dotácií musí rešpektovať potreby pracovného trhu, slovenskej spoločnosti a požiadavky vysokých škôl.
3. Slovenská rektorská konferencia konštatuje, že metodika rozpisu dotácií v kombinácii so súčasne platným legislatívnym rámcom nevytvára predpoklady pre rozvoj vysokého školstva a zvyšovanie kvality vzdelávania. SRK opätovne žiada, aby metodika nepodliehala každoročne zmenám, ktoré považuje za nesystémové; požaduje metodiku s garanciou platnosti minimálne na tri roky.
4. Slovenská rektorská konferencia žiada, aby boli jasne definované pravidlá aj pre rozdeľovanie kapitálových výdavkov pre vysoké školy a aby sa tak dialo v dostatočnom časovom predstihu.

5. Slovenská rektorská konferencia žiada definovať a zvýšiť financovanie doktorandov vysokých škôl, čo je nevyhnutnou podmienkou kvalitného a tvorivého vysokoškolského, vedecko-výskumného a umeleckého prostredia.

Fotografia č. 5 - Účastníci slávnostného zhromaždenia na zámku vo Vígľaši (autor: V. Veverka)

Fotografia č. 6 – Členovia Slovenskej rektorskej konferencie vo Vígľaši (autor: V. Veverka)

Vo Zvolene 19. decembra 2017

Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD.
prezident Slovenskej rektorskej konferencie